

Archeologisch park

Boppard kan zich beroemen op de best behouden Romeinse fortificatie in Duitsland. Op het grondgebied van de huidige oude stad werd in de tweede helft van de vierde eeuw de vesting Bodobrica gebouwd. Het verloop van de vestingmuur bepaalt vandaag de dag nog de plattegrond van de straten.

Een rechthoek van 308 m lengte en 154 m breedte met in het totaal 28 kolossale vestingtorens vormde het Romeinse legerkamp. In het archeologisch park 7 krijgt u een goede indruk van de daadwerkelijke afmetingen van de fortificatie. Hier werd in 1990/91 de muur over een lengte van 55 m tot aan het fundament uitgegraven en werden twee torens met verschillende hoogtes blootgelegd. De meer dan 8 m hoge muur bevindt zich in uitstekende originele staat en getuigt van de grote vakbekwaamheid van zijn bouwmeester. In de aardlaag uit de late oudheid, het huidige gazon, werden meer dan 30 vroegchristelijk graven uit de tweede helft van de zevende eeuw blootgelegd. Drie daarvan in de buurt van de oostelijke toren zijn behouden gebleven. De vestingmuur diende als afsluiting van een middeleeuwse grote hal, waarvan de poort met een spitsboog nog over is. De hal werd op de begane grond als waren- en pakhuis en op de bovenste verdieping als danszaal gebruikt.

Kirchgasse, Oberstraße & Karmeliterstraße

Buiten de middeleeuwse stadsmuur hadden zich in 1265 monniken van de Karmelietenorde gevestigd. De huidige kloostergebouwen werden na een brand in 1730 in barokstijl weer opgebouwd, zoals het jaargetal op het luisterrijke portaal in de Karmeliterstraße aangeeft. In de voormalige kloostergebouwen is tegenwoordig het stadsbestuur gevestigd. Talrijke donaties van de stedelijke adel en welgestelde burgers gedurede vele eeuwen leidden tot een buitengewoon rijke en kwalitatief hoogwaardige inrichting van de Karmeliterkerk 8, dit geheel in tegenstelling tot zijn sobere architectuur. De twee grote altaren stammen uit de baroktijd. Het hoofdaltaar toont de stichter van de Karmelietenorde Simon Stock met de maagd Maria en het schitterende, in 1992 gerestaureerde zijaltaar het Laatste Avondmaal. Bijzondere aandacht verdient het kunstige houtsnijwerk van het koorgestoelte (1460 – 70) evenals de drie iets minder oude priesterzetels.De kerk heeft veel grafmonumenten en grafstenen voor leden van Boppardse adelijke families (o.a. Schwalbach en Eltz). De muurschildering boven de kansel vertelt in 14 afbeeldingen de legende van de heilige Alexius, de rijke Romein, die afstand deed van welgestelde aanzien om zijn leven aan de armen te wijden en die tot zijn dood 17 jaar lang onder de trap van zijn ouderlijk huis leefde zonder herkend te worden. Een kenmerk van de bij de Karmelieten bijzonder duidelijk naar voren komende verering van Maria zijn de talrijke afbeeldingen van de Moeder Gods, de voor het koor boven de gelovigen zwevende barokke Maria in de rozenkrans, de Piëta (1430), de staande Madonna met kind (1480) onder de galerij en de Druivenmadonna (1330) bij de buitentrap, naar wie volgens een oude traditie van de wijnbouwers van deze streek de eerste wijndruiven werden gebracht in de hoop op een rijke oogst.

Romeinse tentoonstelling – Romeinen in Boppard 9

Koorgestoelte, Karmeliterkerk

Romeinse tentoonstelling

1 St. Severus-kerk
2 Keurvorstelijke Burcht
3 Ritter-Schwalbach-huis
4 Poort van Bingen
5 Benedictijnenabdij Marienberg
6 Ev. Christuskerk
7 Archeologisch park
8 Karmeliterkerk
9 Romeinse tentoonstelling – „Bontobrice“

Uitgever:
Tourist Information, Marktplatz, 56154 Boppard,
Tel: +49 (0) 6742-3888, www.boppard-tourismus.de
Lay-out en productie:
DENKSCHERZ.Grafik-Design. Werbung, Boppard
Tekst: Heinz E. Mißling, Boppard
Foto's: Ralf Hofmann, P!el Media,
Stefan Rees, Tourist Information, Boppard

561>576
Unesco Werelderfgoed
Oberes Mittelrheintal

Boppard/Bad Salzig
Buchholz · Herschwiesen · Hirzenach · Holzfeld · Oppenhausen · Rheinbay · Udenhausen · Weiler

Een wandeling door de geschiedenis van de stad

Boppard
MIT DEN BESTEN AUSSICHTEN

Op het marktplein

Van oudsher is het marktplein het centrum van de stad. Al in de Romeinse tijd bouwde men hier midden in de ommuurde vesting Bodobrica een badplaats voor soldaten. Na hun aftocht en het uiteenvallen van het garnizoen veranderde men in de vijfde eeuw de badplaats van de vesting in een kerk, waarvan het doopbekken nog is behouden. Sindsdien is deze plaats ononderbroken gedurende meer dan 1500 jaar het middelpunt van de christelijke gemeenschap gebleven.

De St. Severus-kerk (1), die twee voorgangers had, werd in 1236 voltooid. De kerk is een markant voorbeeld van laat-Romaanse architectuur in het Rijnland. De indeling van het kerkgebouw is vanaf de markt goed te herkennen: twee imposante torens scheiden het langschip van het drie verdiepingen tellende koor.

Wanneer men de Kerk vanuit de Kronengasse binnenkomt, door het architectonisch rijk gelede hoofdportaal, krijgt men een indruk-wekkende aanblik van de kleurrijk gevormde binnenruimte met drie schepen. Het middenschip verheft zich steil en wordt bekroond door drie spinnengewelven met ieder 16 ribben. Twee onderdelen van de inrichting van bijzonder hoge kwaliteit dateren uit de periode dat de kerk werd gebouwd: het boven het hoofdaltaar hangende laat-Romanse triomfkruis met de gekroonde Christus als overwinnaar van de dood en het beeldhouwwerk van de fijntjes glimlachende, liefelijkheid uitstralende Madonna met kind en leliescepter. De muurschilderingen in het middenschip vertellen het verhaal van de heilige Severus, de beschermheer van de kerk, en hoe hij als arme wolwever tot bisschop van Ravenna werd uitverkoren. In het rechter zijschip bevinden zich plafondschilderingen van Christus en heiligen. De kerkramen stammen uit de tweede helft van de 19e eeuw, met uitzondering van de ramen in het rechter zijschip. Die werden door een hedendaagse kunstenares uit Boppard gemaakt. In de achterwand van de kerk zijn meerdere vroegchristelijke grafstenen aangebracht, waarvan de Armentarius- en Besontiosteen de oudste zijn (5e/6e eeuw).

Triomfkruis,
St. Severus-kerk

Doopbekken,
St. Severus-kerk

St. Severus-kerk

Dichtbij het hoofdportaal herkent men op de vloer de omtrekken van het doopbekken uit de vijfde eeuw. Het werd in 1966 blootgelegd en is bewaard gebleven in een ruimte onder de kerkvloer.

Naast de kerk is het vroegere raadhuis van 1885 het meest opvallende gebouw. Voor de constructie van het gebouw met bordes en portaal op een hoog souterrain en rijk gelede vensters op de bovenste verdieping diende het Italiaanse renaissancepaleis als voorbeeld.

Het laatste werk op het marktplein is de Thonet-fontein (1992). Hij is opgedragen aan de meubelmaker en latere meubelfabrikant Michael Thonet (1796–1871), de bekendste zoon van de stad. Zijn obsessie voor het buigen van hout, bracht hem tot het faillissement. In Wenen kreeg hij echter met zijn meubels voor koffiehuizen succes en aanzien. Hier werd hij al snel dankzij zijn geniale, vindingrijke geest en handelsbekwaamheid al snel de grootste meubelfabrikant van zijn tijd.

Kronengasse, Rheinallee & Burgplatz

De direct aan de Rijn gelegen gebouwen van de keurvorstelijke burcht (2) vormen een rechthoek met een binnenplaats. Daarboven verheft zich een burchttoren van vijf verdiepingen. Er is lang gedacht dat de keurvorst Boudewijn van Luxemburg de burcht heeft gesticht. Uit nieuw onderzoek is echter gebleken dat het middeleeuwse bolwerk aan de oever van de Rijn al in 1265 door Richard van Cornwall is gesticht. Hij legde de hoeksteen voor de machtige burcht. Na de verpanding van Boppard aan de Trierse aartsbisschop Boudewijn van Luxemburg in 1312 lagen de bouwwerkzaamheden enige tijd stil. Pas na de militaire onderwerping in 1327 werd verder aan de burcht gebouwd. Aanvankelijk fungeerde het bouwwerk om de stad onder controle te houden, later ook als douanepost aan de Rijn. Passend bij de verschillende functies werd de burcht in de loop der jaren telkens veranderd. Tegenwoordig bevindt zich hier het stedelijke museum, dat onder andere een omvangrijke verzameling Thonet meubels bezit.

Rheinallee & Ordensritterstraße

De bondsacademie voor openbaar bestuur, sinds 1987 in Boppard gevestigd, is in het voormalige franciscanenklooster ondergebracht, dat rond in het midden van de 17e eeuw gebouwd werd. In 1765 openden de monniken hier de eerste Latijnse school van Boppard. Na de secularisatie in 1802 raakten het klooster en de kerk in verval, totdat hier in het midden van de 19e eeuw een instituut voor lerarenopleidingen werd geopend. Tot de bondsacademie behoort ook één van de oudste woningen van Boppard, het Ritter-Schwalbach-huis (3). Dit laa-gotische gebouw uit de 15e eeuw was in de middeleeuwen het eigendom van een invloedrijke adellijke familie. Het is van 1985 tot 1987 gerestaureerd en teruggebracht in de oorspronkelijke toestand uit de 15e eeuw. Rijnopwaarts bevinden zich de resten van de middeleeuwse zandpoort. Hiervandaan liep een muur tot aan de Rijn die de stad tegen het gevreesde drijfijs van de rivier moest beschermen. Aan het einde werd de muur bekroond door een achthoekige uitzichtkansel, die later werd verplaatst naar de zandpoort.

Ritter-Schwalbach-huis

Oberstraße, Pützgasse & Balz

De Balz is een klein driehoekig plein dat met zijn intimiteit en rust een stukje “oud-Boppard” vormt. Op het plein komt de vroeger voornamelijk door wijnbouwers en boeren bewoonde Bingergasse uit, die zijn landelijke karakter van een oude stad in de bouwwijze zoveel mogelijk heeft kunnen bewaren.

Aan het eind van het straatje ziet men de Binger Tor (poort van Bingen) (4), een middeleeuwse stadspoort, waarvan alleen de boog aan de zijde van de stad bewaard is gebleven. Aan beide kanten van de poort is de stadsmuur nog in zijn oorspronkelijke hoogte te zien.

Balz & Peter-Laux-Eck

Een herkenningsteken van Boppard is de boven de oude stad uittorende voormalige benedictijnenabdij Marienberg (5). Deze vindt zijn oorsprong in een 12e-eeuwse stichting van burgers van Boppard en ontwikkelde zich al gauw tot een vooraanstaand rijksklooster. In 1738 vielen de kloostergebouwen ten prooi aan de vlammen. De wederopbouw in barokstijl werd na 15 jaar voltooid. Na de sluiting in 1802 viel het klooster een bewogen lot ten deel. Tijdelijk was het een instelling voor genezing door middel van waterkuren, waarvandaan de reputatie van Boppard als kuuroord stamt. In de 20e eeuw werd het complex hoofdzakelijk gebruikt voor het geven van opleidingen.

Angertstraße

Direct aan de B9 ligt de evangelische Christuskerk (6), een neoromaans gebouw dat van 1993 - 1995 grondig werd gerenoveerd en waarvan de binnenruimte volgens oude voorbeelden werd beschilderd. Nadat de kerk in 1852 in de aanwezigheid van de Pruisische koning werd ingewijd, bleek hij als snel te klein. In 1887 werd een uitbreiding voltoid. Voor de nieuwbouw van de B9 werd in 1972 de zuidelijke vleugel van het zuilenvoorportaal verplaatst, zodat het oorspronkelijke concept van het gebouw verloren ging.

Christuskerk

Chronologische tabel

rond 50 v. Chr.	Romeins leger aan de Rijn
midden 4e eeuw	Uitbreiding van de Romeinse legerplaats tot ommuurde vesting met badplaats
5e eeuw	Vestiging van de Franken na terugtrekken van het Romeinse leger, oprichting christelijke kerk met doopbekken
10e – 12e eeuw	Verblijfplaats Ottoonse en Staufische koningen en keizers
1123	Stichting van het benedictijnenklooster Marienberg
1216	Eerste stadszegel
1236	Voltooiing van de Severuskerk
	Tweede zegel van de rijksvrije stad Boppard
1265	Leggen van de fundamenten voor een ‚bergfried‘ (verdedigingstoren) door Richard van Cornwall
1312	Verpanding van de stad aan de keurvorst Boudewijn van Trier
1327	Uitbreiding van de burcht door de keurvorst als tol- en dwangburcht
1497	Definitieve onderwerping van de stad in de zogenaamde “Bopparder Krieg” (oorlog van Boppard) onder de heerschappij van de keurvorst van Trier
1618-1648	Tijdens de 30-jarige oorlog tijdelijke bezetting door Spaanse, Zweedse, Franse, keizerlijke en Beierse troepen
1794	Bezetting door het leger van de Franse Revolutie
1815	Integratie in het koninkrijk Pruisen
1859	Voltooiing van de spoorlijn Koblenz – Bingen
1908	Voltooiing van de Hunsrück-spoorlijn Boppard – Simmern
1952	Oprichting van de wijk Buchenau
1975	Vereniging van de tien gemeentes tot de bondsvrije stad Boppard
1996	Blootlegging van de romaanse kasteelmuur bij aanleg van een archeologisch park
2002	Oberes Mittelrheintal wordt UNESCO Werelderfgoed